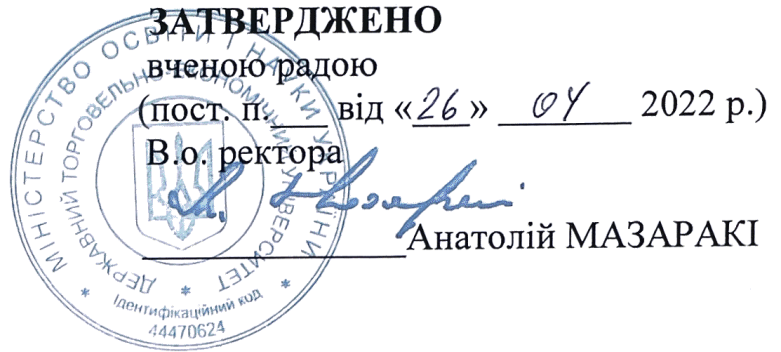

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифіковано на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015/ ISO 9001:2015

Кафедра торговельного підприємництва та логістики

**МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА/
INTERNATIONAL LOGISTICS**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2022

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено

Автор: Н.Б. Ільченко, д-р.екон. наук, доцент
А.І. Зіміна, канд.екон.наук, доцент.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри торговельного
підприємництва та логістики, протокол №15 від 24.03.2022 р.

Рецензенти: Л.Г.Харсун, канд.екон.наук, доцент
С.Л.Бойко, начальник відділу продажу
ТОВ “НафтотрейдРесурс”

МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА/ INTERNATIONAL LOGISTICS

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Міжнародна логістика» призначена для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» ОС «бакалавр», спеціальності 073 «Менеджмент», освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітніх програм «Міжнародна торгівля», «Міжнародний бізнес», «Міжнародний маркетинг», спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Міжнародна економіка».

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти України із зазначених спеціальностей та відповідних освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Міжнародна логістика» є формування у майбутніх фахівців системних знань та методології міжнародних логістичних операцій, набуття практичних навичок щодо впровадження вітчизняними підприємствами сучасних методів управління матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками на світовому ринку товарів та послуг.

Завдання, що мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни:

- набуття теоретичних знань з питань функціонування концепцій, стратегій, тактики та оперативних рішень міжнародної логістики, принципів і закономірностей формування системи руху матеріальних потоків;
- опанування комплексного підходу до оцінки потенціалу для застосування методологічних інструментів розробки планів та реалізації завдань міжнародної логістики;
- оволодіння ідеологією та практичними навичками прийняття логістичних рішень в управлінні міжнародними операціями підприємства та його основними функціями;
- розроблення пропозицій щодо формування та удосконалення логістичних систем підприємства на міжнародному рівні;
- набуття навичок оцінки економічної ефективності та результатів прийняття логістичних рішень в міжнародній діяльності.

Предметом дисципліни «Міжнародна логістика» є теоретичні та прикладні аспекти здійснення логістичного обслуговування міжнародного бізнесу, загальні підходи до організації та ефективного використання принципів та закономірностей логістики підприємствами в умовах сучасного розвитку світової економіки.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання:

- загальних принципів та функцій міжнародної логістики;
- закономірностей інтегрованого управління матеріальними, інформаційними, фінансовими та іншими поточковими процесами з урахуванням специфіки міжнародних операцій;
- механізму створення та функціонування логістичних систем у міжнародній діяльності;
- методів оптимального управління логістичними процесами в міжнародному бізнесі.

Вміння:

- використовувати логістичні концепції в практиці міжнародної діяльності підприємства;
- аналізувати та оцінювати рівень ефективності логістичного обслуговування в країні та порівняння з показниками інших країн;
- визначати рівень управління матеріальними, інформаційними, фінансовими потоками учасників міжнародних бізнес-процесів;
- визначати оптимальний рівень та зміст комплексу логістичного сервісу;
- організовувати процес складування та зберігання товарів на міжнаціональному рівні відносин контрагентів міжнародного бізнесу;
- формувати механізм транспортного забезпечення міжнародних операцій на принципах логістики;
- розраховувати загальні витрати у логістичному ланцюгу постачання споживчої цінності на світовому ринку товарів та послуг;
- моделювати оптимальну логістичну систему здійснення міжнародних операцій.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародна логістика», як основна та вибіркова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-

професійними програмами:

Менеджмент ЗЕД (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу	1,2
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	2,3,4,5,7,9,10
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності освітньою програмою</i>		
СК2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	3,4,8
СК5	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.	3, 5,9
СК7	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту	2,3,9,10
СК10	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації	2,4,7,8,9
СК11	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	5,6,7,8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства	3,4,5,6,7
ПРН4	Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень	3,4,5,6,7,8,9,10
ПРН6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень	9
ПРН7	Виявляти навички організаційного проектування.	4, 7,8, 10
ПРН16	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	5,6,7,8
ПРН19	Визначати та розподіляти витрати, ризики та відповідальність сторін відповідно умов контракту.	4-11

Міжнародна торгівля (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 3	Здатність навчатися та бути сучасно навченим.	1 - 11
ЗК 4	Здатність планувати та управляти часом.	1-10
ЗК 10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	2-9
ЗК 11	Здатність працювати в команді.	2-10
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності освітньою програмою</i>		
СК 15	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	1,2,10
СК 16	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.	1,2,3
СК 18	Здатність аналізувати статистичну та фінансову звітність з метою визначення конкурентних позицій міжнародних бізнес-суб'єктів.	1,2,10
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	1 - 11
ПРН 4	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	1-10
ПРН 7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	3 - 11

ПРН 9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	4,5,7, 10,11
ПРН 11	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	1-11
ПРН 13	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	1-10
ПРН 29	Мати здатність оцінювати зміни товарної кон'юнктури на внутрішньому та зовнішньому ринках та приймати управлінські рішення у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	2 - 11

Міжнародний маркетинг(ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 3	Здатність навчатися та бути сучасно навченим.	1 - 11
ЗК 4	Здатність планувати та управляти часом.	1-10
ЗК 10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	2-9
ЗК 11	Здатність працювати в команді.	2-10
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності освітньою програмою</i>		
СК 15	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних	1,2,10

	економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	
СК 16	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.	1,2,3
СК 18	<i>Здатність забезпечувати процес організації товарної, цінової, збутової та комунікаційної політики підприємства на зарубіжних ринках.</i>	1,2,10
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	1 - 11
ПРН 4	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	1-10
ПРН 7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	3 - 11
ПРН 9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	4,5,7, 10,11
ПРН11	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	1-11
ПРН 13	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	1-10

ПРН 29	<i>Обґрунтовувати товарну політику підприємства в системі міжнародного маркетингу, вибір методів і прийомів реклами та можливості їх застосування на міжнародному ринку вітчизняними суб'єктами господарювання з метою забезпечення високого рівня конкурентоспроможності, використовувати систему міжнародних маркетингових комунікацій в умовах інтенсифікації глобалізаційних процесів.</i>	5, 6, 7, 11
--------	--	-------------

Міжнародна економіка (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	1-11
ЗК4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	1-11
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності освітньою програмою</i>		
СК7	Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.	3-9
СК 9	Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.	4-11
СК14	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	3-10
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	3,5,6, 7,8
ПРН12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	1,2,9

ПРН19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів	1,2,3,8
-------	--	---------

Міжнародний бізнес (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 3	Здатність планувати та управляти часом.	2,3,4
ЗК4	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	6-9
ЗК 14	Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість.	4-11
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності освітньою програмою</i>		
СК2	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.	3-9
СК 5	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.	4-11
СК 8	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	4,5,7, 10,11
СК 11	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	5,6,7,
СК15	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	3-10
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН6	Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність	3,5,6, 7,8

	колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	
ПРН9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	2,9-11
ПРН11	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	1-11
ПРН25	Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	5-11

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА»

Тема 1. Сутність, завдання та тенденції розвитку міжнародної логістики

Сутність, поняття, визначення та термінологія міжнародної логістики. Призначення та принципи міжнародної логістики. Мета і завдання міжнародної логістики. Передумови розвитку міжнародної логістики. Етапи розвитку міжнародної логістики. Міжнародна логістична система та її елементи. Інструменти формалізації та прийняття рішень в міжнародних логістичних системах. Вплив міжнародної логістики на сучасні тенденції розвитку світової економіки. Концепції міжнародної логістики. Поняття логістичного продукту на світовому ринку. Сутність матеріального, інформаційного та фінансового потоків в міжнародній логістиці. Інтегрований логістичний ланцюг в міжнародній діяльності. Міжнародний логістичний канал. Міжнародний логістичний цикл. Міжнародна діяльність логістичних центрів. Індекс ефективності логістики (LPI) країни та його складові. Методи оцінки рівня логістичного сервісу країн світу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,3

Додатковий: 10,15,17,22

Тема 2. Структура та стан світового ринку логістичних послуг

Ознаки міжнародного ринку логістичних послуг. Міжнародний логістичний простір. Позичування підприємств, що володіють розвиненими логістичними мережами. Тенденції розвитку міжнародного аутсорсингу логістичних послуг. Регіоналізація логістичних мереж. Фрагментація міжнародного ринку логістичних послуг. Оптимізація логістичних витрат в міжнародних логістичних системах. Фактори якості логістичного сервісу на світовому ринку. Показники оцінки міжнародного логістичного сервісу: масштаб, рівень, ефективність. Стандартизація міжнародних логістичних послуг. Міждержавне регулювання міжнародних логістичних послуг. Зростання ролі інновацій у міжнародних логістичних операціях.

Співставлення сил логістичної триади: Західної Європи, Північної Америки, Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Стан розвитку міжнародних провайдерів за рівнем логістичного обслуговування. Рейтинг країн світу за рівнем логістичного обслуговування. Характерні риси здійснення логістичних операцій в різних країнах, регіонах, містах. Особливості надання логістичного сервісу в Україні. Концептуальні складові розвитку Єврологістики. Теорія європейських транспортних осей: швидкісних залізниць та внутрішніх водних шляхів. Панєвропейські мультимодальні транспортні зони: Баренцева Євроарктична, Чорноморська, Середземноморська та Адріатично-Іонічна. Морські магістралі. Північна вісь. Центральна вісь. Південно-Східна вісь. Південно-Західна вісь. Панєвропейські транспортні коридори. Трансконтинентальні транспортні коридори. Міжнародні логістичні термінали. Формування та функціонування міжнародних логістичних систем. Об'єкти та суб'єкти з надання міжнародних логістичних послуг.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2,3,4

Додатковий: 11,12,24,

Інтернет-джерела: 28,29, 32, 42,38, 41, 43, 47

Тема 3. Міжнародні логістичні стратегії

Сутність та особливості міжнародної логістичної стратегії підприємства. Основні етапи розробки міжнародної логістичної стратегії підприємства. Критерії вибору міжнародних логістичних стратегій. Логістичний підхід в стратегії експортно-імпортних операцій. Стратегії спільного підприємництва в логістичних ланцюгах поставок.

Інвестиційні стратегії в логістичних ланцюгах поставок. Логістичні стратегії транснаціональних корпорацій. Стратегія мінімізації загальних логістичних витрат. Стратегія оптимізації операційних витрат окремих логістичних функцій в міжнародній торгівлі. Стратегія оптимізації рівня запасів в логістичній системі. Стратегія вибору оптимальних варіантів складування-транспортування на міжнародному ринку. Стратегія розміщення міжнародних транспортних терміналів. Класифікація та особливості функціонування логістичних провайдерів міжнародних операцій. Стратегія підвищення якості логістичного сервісу. Стратегія мінімізації інвестицій в логістичну інфраструктуру. Стратегія оптимізації конфігурації міжнародної логістичної мережі. Стратегія прямої доставки без складування в міжнародному бізнесі. Стратегія використання технології “ІТ”. Стратегія оптимізації дислокації об’єктів логістичної інфраструктури в міжнародному бізнесі. Стратегія міжнародного логістичного аутсорсингу. Стратегія оптимізації вибору джерел зовнішніх ресурсів світового ринку. Стратегія оптимізації кількості логістичних посередників. Ризики реалізації міжнародної логістичної стратегії.

Список рекомендованих джерел.

Основний: 3,4

Додатковий: 9,10,11,15,19,

Інтернет-джерела: 28,32,41,42,43,48

Тема 4. Міжнародна логістична інфраструктура

Компоненти інфраструктури міжнародної логістики. Забезпечення прохідної спроможності каналів розподілу в міжнародних логістичних системах. Пропорції обсягів переробки вантажів, провізна здатність транспортних засобів, потужність транспортної мережі, інфраструктурні обмеження. Проектування міжнародних інфраструктурних мереж. Визначення необхідної кількості об’єктів міжнародної логістичної інфраструктури, географічне місце розташування та господарські функції. Інфраструктурні підрозділи – елементи інтегрованої логістичної системи. Модифікація міжнародної інфраструктури логістики. Просторові, економічні та політичні умови створення міжнародної логістичної інфраструктури. Уніфікація параметрів інфраструктурних елементів логістичного сервісу.

Міжнародна транспортна інфраструктура. Міжнародна інфраструктура залізничного транспорту. Міжнародна інфраструктура автомобільного транспорту. Міжнародна інфраструктура морського транспорту. Міжнародна інфраструктура авіаційного транспорту. Міжнародна інфраструктура трубопровідного транспорту.

Складові процесів переміщення, складування та зберігання товарів. Організаційно-технічна система міжнародних логістичних функцій. Міжнародні транспортні шляхи сполучення. Транспортні вузли, контейнерні термінали, залізничні перевантажувальні та сортирувальні станції, будівлі, споруди та технічне оснащення. Міжнародні стандарти категорії транспортної одиниці: контейнери, автотранспортні засоби, причепа, напівпричепа, залізничні вантажні вагони, ліхтери, баржі, повітряні судна. Пломбування й ідентифікація вантажу. Явище конгестії незадоволення параметрами логістичної системи. Автомагістралі міжрегіонального, міждержавного та міжнародного значення. Завдання Європейської угоди про важливі лінії міжнародних комбінованих перевезень. Європейська угода про міжнародні автомагістралі. Європейська угода про міжнародні магістральні залізничні лінії. Міжнародна інфраструктура морського транспорту. Портова акваторія, рейд порт, аванпорт, канали й портові басейни. Навігаційні умови водних міжконтинентальних шляхів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2,3

Додатковий: 9,10,11,19

Інтернет-джерела: 31,32,33,37,40,41

Тема 5. Логістика міжнародних закупівель

Цілі, завдання та функції закупівельних операцій в міжнародній логістиці. Стратегія міжнародних операцій закупівлі (імпорту) на принципах логістики. Сутність транзакцій надходжень (вхідних потоків) в міжнародній логістиці. Методи управління організацією закупівель і розміщення замовлень в міжнародній логістиці. Принципи опрацювання оферт та вибір основних постачальників в міжнародній логістиці. Логістичний цикл міжнародних замовлень. Вибір оптимального постачальника в міжнародній логістиці. Методи закупівлі товарів та технологія закупівельного процесу на світовому ринку. Оцінка ефективності міжнародних закупівель. Визначення оптимальної партії закупівлі на світовому ринку, точки відновлення замовлення, періодичності замовлень товарів. Світові стандарти ідентифікації походження товарів. Супроводжувальні документи при здійсненні міжнародних закупівель. Організація та принципи функціонування міжнародних тендерів. Організація закупівель товарів за принципом концепції «just-in-time» в міжнародній логістиці.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 9,10,11,14, 15

Тема 6. Товарні запаси та операції складування в міжнародній логістиці

Місце та роль товарних запасів у міжнародних логістичних системах. Види товарних запасів в міжнародних ланцюгах постачання. Основні рішення в системі управління запасами в міжнародній діяльності підприємства. Класифікація товарних запасів в міжнародній логістиці. Характеристика систем управління матеріальними запасами в міжнародній діяльності підприємства. Формування витрат на утримання товарних запасів в міжнародних ланцюгах поставок. Процес управління запасами підприємства. Визначення оптимального розміру замовлення в міжнародних операціях. Процедура розробки алгоритму управління запасами в логістичних системах. Оцінка стану товарних запасів підприємства. Контроль руху товарних запасів в міжнародній логістиці. Прогнозування потреб у товарних запасах в міжнародних логістичних системах. Управління товарними запасами «just-in-time» в міжнародній логістиці. Види та особливості складів у міжнародних логістичних системах. Міжнародні стандарти в системі складування вантажів. Основні показники роботи складу. Принципи та технології організації складування товарів. Технологічні зони складу. Системи адресації місць зберігання вантажів на складі. Організація комплектації замовлень міжнародних вантажних одиниць. Сучасні міжнародні технічні засоби складування. Значення тари, пакування та маркерування при виконанні складських операцій для міжнародної торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 19,21, 25,26

Інтернет-джерела: 28,29, 42,38, 41, 43, 47

Тема 7. Транспортні операції в міжнародних логістичних системах

Організація вантажних перевезень в міжнародній логістиці. Особливості здійснення вантажних перевезень транспортно-експедиторськими підприємствами. Логістичний підхід до вибору системи доставки товарів на міжнародному ринку. Критерії вибору виду транспорту для перевезення міжнародних вантажів. Транспортні характеристики міжнародних вантажів. Класифікація вантажів в

міжнародній торгівлі. Формування логістичного ланцюгу постачання товарів на міжнародних магістралях. Міжнародні транспортні коридори.

Вартість перевезення вантажів та формування міжнародних транспортних тарифів. Фактори ціноутворення в міжнародних перевезеннях. Ризики трансфертного ціноутворення. Види ризиків в міжнародних транспортних перевезеннях.

Особливості страхування різних видів вантажів. Фактори визначення страхової премії при здійсненні міжнародних логістичних операцій: вид та характеристика вантажу; точна назва; кількість місць; вага; технічні характеристики транспортного засобу; тип обсягу страхової відповідальності (умови страхування); вартість вантажу; маршрут слідування. Основні види морського страхування: каско суден на термін; ризику втрати фрахту; особливих майнових інтересів; додаткової відповідальності; контейнерів; відповідальності судовласників; відповідальності фрахтувальників; судових агентів; судових брокерів. Міжнародне автомобільне страхування: сертифікат “зелена картка”. Авіаційне страхування та перестраховування. Катастрофічні та кумулятивні ризики. Документальне супроводження вантажоперевезень в міжнародній логістиці. Особливості контейнерних перевезень в міжнародній торгівлі. Характеристика та функції міжнародних терміналів. Особливості організації доставки товарів у міжнародному сполученні. Застосування міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів в логістиці. Виконання перевезень територією ЄС автотранспортними засобами категорії Євро-5 та Євро-6 на підставі дозволів ЄКМТ. Міжнародний стандарт визначення обов’язків контрагентів із доставки вантажів за договором купівлі-продажу за принципами логістики. Нормативно-правова база регламентації експедирування міжнародних операцій. Міжнародні угоди, конвенції, рекомендаційні документи, торгові звичаї в регулюванні вантажоперевезень. Регламент ІСАС Міжнародного комерційного арбітражного суду при торгово-промисловій палаті України.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,3

Додатковий: 6,7,8,10,13

Інтернет-джерела: 32,33,41

Тема 8. Логістика митних процедур в міжнародній торгівлі

Сутність, призначення та функції митної логістики. Операції митної логістики. Порядок переміщення вантажів через митний кордон. Умови знаходження товару на (поза) митній території. Визначення меж використання товарів. Права та обов’язки особи, яка переміщує товари

через кордон держави. Вимоги до товару, що поміщується через кордон за певним митним режимом. Засоби митно-тарифного та нетарифного регулювання міжнародних ланцюгів поставок. Документи митного оформлення в логістичних ланцюгах постачання. Значення класифікації та кодування товарів згідно УКТ ЗЕД в міжнародній логістиці. Здійснення верифікації сертифікатів походження товарів. Вплив квотування та ліцензування міжнародних торговельних операцій на їх логістичне забезпечення. Фіто-санітарні, санітарні, ветеринарні та карантинні процедури митного контролю. Компонентна структура митної логістики: митні режими. Поняття “єдиного вікна” в міжнародній логістиці. Етапи впровадження та особливості застосування технології “єдиного вікна” при виконанні міжнародних логістичних операцій. Структура та зміст міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур. Застосування процедури TIR в міжнародних автомобільних перевезеннях. Митні склади та вільні зони у міжнародних ланцюгах постачання.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 3,4

Додатковий: 9,10, 15,17

Інтернет-джерела: 29, 33, 35, 40, 41

Тема 9. Управління інформаційними потоками в міжнародних логістичних системах

Сутність та завдання інформаційної логістики у супроводженні міжнародних операцій. Світова практика формування логістичних інформаційних систем. Інформаційні та комп'ютерні технології в міжнародній логістиці. Інформаційні системи управління логістичною діяльністю в забезпеченні міжнародних операцій. Функціональні можливості інформаційних систем управління логістичною діяльністю підприємства. Використання штрих-кодування в міжнародній логістиці. Лінійні та двомірні символи штрих-кодів. Застосування технології RFID в міжнародній логістиці. Інформаційні потоки міжнародної логістики. Система управління логістичними інформаційними ресурсами. Інформаційне забезпечення міжнародної логістики. Поняття комплексу програмно-технічних засобів формування баз даних, накопичення, систематизації, передачі, обробки та використання інформації в міжнародному бізнесі. Інформаційні ресурси міжнародної логістики. Єдині стандарти інформаційно-комунікаційних систем міжнародної логістики. Стандарт-протокол UN/EDIFACT – електронний обмін даними (документами). Програмно-технічна структура передачі даних. Особливості електронного документообігу

EDI-технологій. Фактори впливу на функціонування *EDI*-технологій: стандартизація, захист інформації, статус та перевірка справжності електронних документів, електронний цифровий підпис, час зберігання та архівація даних. Мобільне управління (m-logistics) на основі WAP-технологій. Інформаційні системи відстеження руху вантажів. Системи моніторингу матеріальних потоків у міжнародній логістиці.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 8,9,10,11,13, 19

Інтернет-джерела: 29, 41, 46

Тема 10. Міжнародні провайдери логістичних послуг

Поняття провайдера логістичних послуг в міжнародній економіці. Міжнародний експедитор, його місія та функції. Оператори інтермодальних перевезень. Міжнародні судноплавні лінії. Логістичні центри. Принципи обслуговування міжнародних транспортних коридорів. Світові провайдери логістичних послуг.

Міжнародні конвенції забезпечення правил транспортно-експедиторської діяльності. Склад та специфічні риси транспортно-експедиторських послуг при експорті, імпорті, транзиті та у внутрішніх перевезеннях. Діяльність та досягнення міжнародних і національних організацій у сфері надання транспортно-експедиторських послуг. Комітет по внутрішньому транспорту Європейської економічної комісії ООН (КВТ ЄУК ООН), Комісія по транспорту Європейського економічного співтовариства ЄЕС, Міжнародний союз автомобільного транспорту (МСАТ), Міжнародна федерація експедиторських асоціацій (ФІАТА), Асоціація міжнародних експедиторів України, УКРЗОВНІШТРАНС, Українська асоціація міжнародних автомобільних перевізників (АСМАП).

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додаткові: 9,10,11,19

Інтернет-джерела: 29, 41, 48

Тема 11. Логістичні процеси транснаціональних корпорацій (ТНК)

Види логістичних процесів в ТНК. Значення транснаціональних корпорацій та глобальні логістичні стратегії ТНК. Поширення

масштабів діяльності ТНК у світі й в Україні. Діяльність ТНК: просторово-логістичний аспект. Логістичні процеси в ланцюгах поставок ТНК. Особливості впровадженню «зелених» логістичних рішень в діяльності ТНК. Моделювання логістичних процесів ТНК.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2

Інтернет-джерела: 49, 50

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. *Комерційна логістика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./А.А. Мазаракі, Т.Д. Москвітіна, В.М. Торопков та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : К.: КНТЕУ, 2013. – 408 с.*
2. *Москвітіна Т.Д. Міжнародна логістика: навч. посіб./Т.Д. Москвітіна. – К.: КНТЕУ, 2012. – 216 с.*
3. *Олійник Я.Б., Смірнов І.Г. Міжнародна логістика. Навчальний посібник. - К.: Обрії, 2011. – 540 с.*
4. *Чухрай Н.І. Логістичне обслуговування : Підручник / Н.І.Чухрай. – Львів : Вид-во «Львівська полехніка», 2014. – 570с.*

Додатковий

5. *Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462*
6. *Закон України “Про транспорт” № 232/94-ВР от 10.11.1994 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994. – № 51. – ст.446*
7. *Закон України “Про автомобільний транспорт // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, – № 22, – ст.105*
8. *Закон України ”Про транспортно-експедиторську діяльність” № 1955-IV від 01.07.2004р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004. – № 52. – ст.562*
9. *Інкотермс-2010. Міжнародні правила тлумачення комерційних термінів, ІСС / пер з англ. ТОВ «Асоціація експортерів і імпортерів ЗЕД». – К.: Асоціація «ЗЕД», 2011. – 268 с.*
10. *Бакаев А.А. Международные транспортные коридоры Украины: сети и моделирование / А.А.Бакаев, С.И.Пирожников, В.Л.Ривенко. – Т.1,2. – К.: КУЭ, 2003.*
11. *Донченко О.О. Організація міжнародних перевезень: навч.посіб. / О.О.Донченко. – К.: КНТЕУ, 2008.- 307 с.*

12. Зіміна А.І. Пріоритети розвитку логістичної активності національної економіки в сучасному бізнес-середовищі /А.І.Зіміна. – Науковий журнал «Бізнес-Інформ», м.Харків. - 2016. - №2(457), с.83-87.
13. Зіміна А.І. Логістичні аспекти транспортно-експедиційного обслуговування вантажоперевезень / Науковий журнал «Бізнес-Інформ», м.Харків. - 2017. - № 4,188-193.
14. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посібн. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова та ін.; за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.А. Зайця. – 4-те вид., перероб. та доп. – К.: Освіта України, 2012. – 272 с.
15. Зорина Т.Г. Международная логистика. Уч.пос./ Т.Г.Зорина, Изд.БГЭУ, – Минск: 2012. – 204 с.
16. Крикавський Є.В. Логістичне управління : підручник / Є.В.Крикавський. – Львів : Вид-во «Львівська полехніка», 2012. – 683с.
17. Кунда Н.Т. Організація міжнародних автоперевезень. Навч.посіб.для студентів напряму "Транспортні технології" вищих навчальних закладів. - К.: Видавничий Дім "Слово», 2010. - 464 с.
18. Лобанова М. Модель проведення комплексної оцінки процесу транспортування з використанням систем супутникового моніторингу. /М.Лобанова. // Журнал «Логістика» - 2015 г. - № 2. – с. 41-45.
19. Міжнародна торговельна діяльність: підручник /В.В.Рокоча, В.Г.Алькема, Л.Г.Харсун та ін. за ред. д.е.н., проф. В.В.Рокочої. – К.: ВНЗ “Університет економіки та права “КРОК”, 2018. – 689 с.
20. Новак В.О. Зовнішньоекономічна діяльність: Підручник / В.О.Новак, Т.Л.Мостенська, Г.С.Гуріна, О.В.Ільєнко. – К.: Кондор, 2012. – 552 с.
21. Фролова Л.В. Механізм логістичного управління торговельним підприємством./Л.Ф.Фролова. – Донецьк, ДонДУЕТ, – 2013, – 322 с.
22. Харсун Л.Г. Логістичне обслуговування товаропотоків між Україною та країнами ЄС / Л.Г.Харсун // Економіка України. - №4(653) – Київ – 2016. – с.112-121.
23. Харсун Л.Г. Перспективні форми залучення іноземних інвестицій у розвиток транспортної інфраструктури України / Л.Г. Харсун. // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. праць. Вип. 110. Ч. I. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут міжнародних відносин, 2012. – с. 135-141.
24. Харсун Л.Г. Особливості ціноутворення на світовому ринку транспортних послуг / Л.Г. Харсун // Вісник Київського національного Університету імені Тараса Шевченка. Економіка.– 2007. – Вип. 98 – с. 43-45.
25. Global logistics : new directions in supply chain management / [edited by] Donald Waters. - 5th ed. p. cm. - London, MPG Books Ltd, Bodmin, 2009. - 430p.
26. Christopher M. Logistics and Supply Chain Management / Christopher M. – Financial Times /Pearson Education; 5th Edition, 2016. - 310 p.

Інтернет джерела

27. Закон України Про залізничний транспорт (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 40, ст. 183) Вводиться в дію Постановою ВР N 274/96-ВР від 04.07.96, ВВР, 1996, N 40, ст. 184/
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/273/96-вр>
- 28.Європейська логістична асоціація:www.elalog.org
- 29.Українська логістична асоціація <http://www.ula-online.org>
- 30.Правила перевезення вантажів: Наказ Міністерства транспорту України № 363 від 14.10.97 «Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні»:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98> <http://www.mintrans.gov.ua/>
- 31.Транспортный портал – TRANSMARKET:
<http://www.transmarket.net/aboutweb.php>
- 32.Транспортный портал. Все о логистике и международных перевозках
<http://www.tas-combank.com.ua/>
- 33.Портал Транспортной Логистики <http://rating.openstat.com/site/2078706>
- 34.Журнал «Дистрибуция и логистика»: <http://www.ukrlogistica.com.ua>
- 35.Логістичні послуги: <http://www.eurolog.com>
- 36.Логістичний оператор «RABEN»: <http://www.raben-group.com>
- 37.Міжнародна логістична виставка: <http://www.logimat-messe.de>
- 38.Міжнародна логістична
https://pidru4niki.com/12210605/ekonomika/mizhnarodna_logistika
- 39.Портал топ-менеджерів оптової та роздрібної торгівлі: <http://trademaster.ua>
- 40.Всесвітня торговельна організація: www.wto.org
41. Олійник Я.Б., Смирнов І.Г. Міжнародна логістика
http://www.lgtinfo.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=147&Itemid=138
- 42.О. В. Дикань, Д. О. Білецька, С. В. Смоляр БАР'ЄРИ РОБОТИ МІЖНАРОДНИХ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ
http://www.investplan.com.ua/pdf/13_2018/6.pdf
43. Д. В. Малащук, Н. А. Гринчак ВПЛИВ СИСТЕМИ ІНТЕГРОВАНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИКИ НА ФОРМУВАННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
<http://btie.kart.edu.ua/article/view/149918>
- 44.Транспортно-логістична компанія DHL: www.dhl.com
- 45.What Is International Logistics? - Definition & Explanation:
<https://study.com/academy/lesson/what-is-international-logistics-definition-lesson-quiz.html>
- 46.OUR INTERNATIONAL LOGISTICS SERVICE COVERS THE FULL RANGE OF INTERNATIONAL LOGISTIC NEEDS – MANAGING FREIGHT AND TRANSPORTATION OF EQUIPMENT AND MATERIALS WORLD-WIDE: <https://www.amcoservices.co.uk/international-logistics/>
47. International Logistics: <https://www.managementstudyguide.com/international->

logistics.htm

48. International logistics - it is hard to get back to normal

<https://www.freshplaza.com/article/9221092/international-logistics-it-is-hard-to-get-back-to-normal/>

49. Structuring Logistics Activities In Multinational Companies (MNCs)

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/2411/1/Yong_2000_10.pdf

50. LOGISTICS OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS AS THE BASIS OF COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND EU (FOR POLAND EXAMPLE)/

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=aHrnpjAAAAAJ&hl=ru>

* Курсивом подано джерела, що є у бібліотеці ДТЕУ